

NIEUWSBRIEF

leernetwerk samenstel burgerinitiatieven en overheden

Nieuwsbrief 3

23 september 2015

Halverwege 2014 is Alterra gestart met het opzetten van een leernetwerk voor ambtenaren over het samenspel tussen groene burgerinitiatieven en overheden. Het ministerie van EZ financiert dit. In 2015 is het leernetwerk verder uitgebouwd. Tijd voor een update over wat we tot nu toe in 2015 samen met allerlei betrokkenen hebben gedaan en welke activiteiten er de rest van het jaar nog op stapel staan. Ook doen we een oproep aan jullie om met nieuwe ideeën te komen voor volgend jaar. Want gezien het animo gaat het leernetwerk in 2016 gewoon door! In deze nieuwsbrief noemen we ook een aantal andere mooie ontwikkelingen en publicaties op het terrein van het samenspel tussen burgerinitiatieven en overheden.

Terugkoppeling activiteiten leernetwerk in 2015

Leerbijeenkomst provincies in samenwerking met Flevoland en Overijssel (maart)

In maart hebben we samen met de provincies Flevoland en Overijssel een tweede leerbijeenkomst voor provinciale ambtenaren georganiseerd over de rol van provincies bij groene burgerinitiatieven. Hillebrand Koning van de Provincie Flevoland lichtte als gastheer de werkwijze van het programma [Nieuwe Natuur](#) toe. Vervolgens vertelde Marrit Klompe van de provincie Overijssel samen met Jessica Winter van Landschap Overijssel over de [Groene Loper](#). Deelnemers discussieerden vervolgens over overeenkomsten en verschillen van mogelijke werkwijzen van provincies bij groene burgerinitiatieven. Hiervan heeft Alterra een [voorlopige analyse](#) gemaakt. Op 14 oktober organiseren we samen met Gelderland en Zuid-Holland een [vervolgbijeenkomst](#).

[Presentatie Nieuwe Natuur](#) (Flevoland)

[Presentatie Groene Loper](#) (Overijssel)

Workshop met wijkbeheerders gemeente Apeldoorn (april)

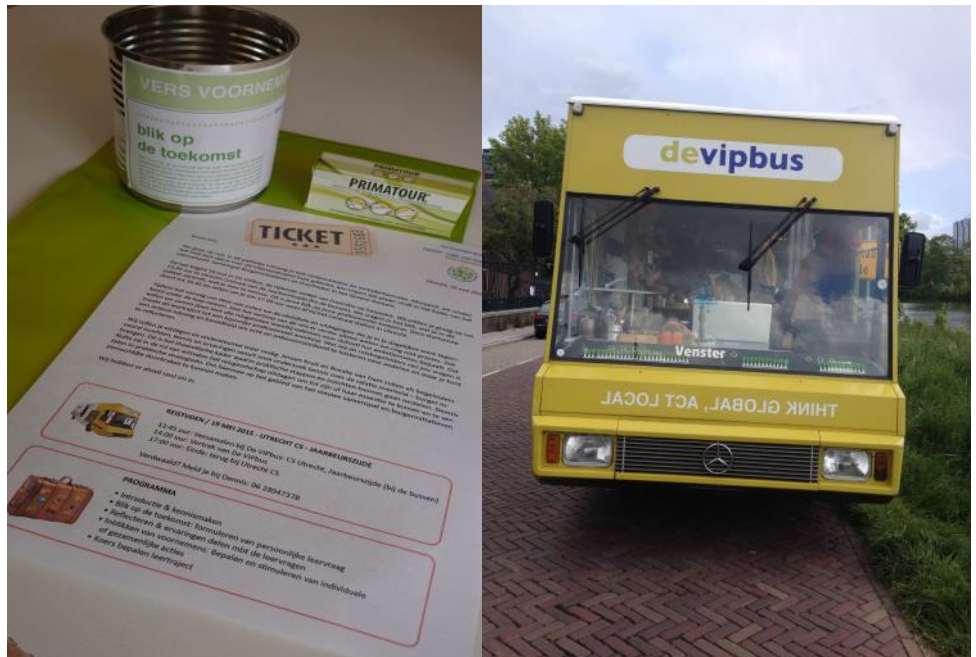
Op verzoek van en in samenwerking met de gemeente Apeldoorn hebben we in een ophaalsessie met stadsdeelbeheerders, wijkbeheerders, adviseurs en vakspecialisten van deze gemeente stilgestaan bij hun ervaringen met spelregels en randvoorwaarden bij het samenspel met burgerinitiatieven. Dit heeft veel praktische tips voor het mogelijk maken van (nog meer) samenspel opgeleverd. Cruciaal voor succes blijkt de communicatie en afstemming tussen politiek en ambtenaren, tussen ambtenaren onderling en tussen ambtenaren en bewoners te zijn. De verzamelde inzichten worden met de raad gedeeld.

Workshop met waterschap de Dommel (mei)

Op verzoek van waterschap De Dommel hebben we een interne bijeenkomst georganiseerd rondom de wens van het waterschapsbestuur om meer met bewonersinitiatieven te doen. Deze bijeenkomst leverde een interessante discussie op over hoe en wanneer een institutie als een waterschap, dat al sinds mensenheugenis eindverantwoordelijk is voor waterveiligheid en kwaliteit en veel expertise heeft, de samenwerking met burgers verder kan uitbouwen.

Kleinschalig en persoonlijk intervisietraject (mei—september)

Samen met Dennis Nolte van Spoor van Vernieuwing zijn we een intervisietraject gestart met zeven deelnemers waarin ieders persoonlijke droom over het samenspel met burgerinitiatieven aan bod komt. Deze dromen en daaraan gekoppelde afspraken om eerste stappen te zetten worden ingeblikt. In vervolgbijeenkomsten worden de blikken weer geopend om te kijken of de acties zijn uitgevoerd en of dat de droom dichterbij heeft gebracht. De eerste bijeenkomst vond plaats in Utrecht in de VIP bus van Dennis Nolte. De tweede bijeenkomst vond wederom in Utrecht plaats, in het paviljoen pOp. Zie de [uitnodiging](#) om deel te nemen aan dit intervisietraject.

Blatende schapen en gehinnik van paarden maakte de ontvangst bij de Hoenderloogroep extra bijzonder. Gezeten op strobalen werd een groot gezelschap bestuurders ingewijd in de geluksmomenten, struikelblokken en kwetsbaarheden waar bestuurders, ambtenaren en bewoners mee te maken krijgen bij het nieuwe samenspel tussen overheid, ondernemers en burgers. Deelsessies over de persoonlijke droom, het werken aan Hoenderloo, stadslab Apeldoorn en een tocht met de huifkar brachten verschillende dilemma's en moedige voornemens van bestuurders aan het licht. Belangrijkste inzicht: durf te doen! Experimenteer op alle vlakken, accepteer de risico's, zoek gezamenlijke dromen en werk van daaruit aan het verbeteren van je dorp, buurt of stad. www.vngcongres.nl

Deelcongres met gemeente Apeldoorn op VNG congres (juni)

Tijdens het VNG congres van dit jaar hebben we in samenwerking met de gemeente Apeldoorn, de Hoenderloo Groep en Spoor van Vernieuwing een deelcongres georganiseerd in Hoenderloo. Al tijdens de reis naar de bijzondere locatie van de Hoenderloo Groep zijn de 50 deelnemende bestuurders meegenomen in het samenspel tussen burgers en overheid. In plenaire sessies met verhalen en interviews en in 5 deelsessies is het onderwerp verder verdiept. Leuk te vermelden is dat de congresdeelnemers deze workshop als hoogste waardeerden (van de 50 georganiseerde workshops)! Zie hier het [impressieverslag](#) van workshop 23.

Bijeenkomst Kansen en dilemma's samenspel burgerinitiatieven en instituties (juli)

Samen met Natuur en Milieu Overijssel hebben we in Zwolle een bijeenkomst georganiseerd over het samenspel tussen groene burgerinitiatieven en instituties aan de hand van Overijsselse voorbeelden. Plenaire sprekers waren Ineke van Zanten van GreenWish en Martijn van der Steen van de NSOB. Speciale aandacht ging uit naar de rol van intermediaire organisaties in het samenspel. Zie hier het [verslag](#) van deze bijeenkomst.

Activiteiten die nog op stapel staan

Voor 2015 staan nog een aantal activiteiten op stapel. De organisatie hiervan is nu in volle gang:

- Leerbijeenkomst met provincies in samenwerking met de provincie Gelderland op 14 oktober. Zie de [uitnodiging](#).
- Serie videoportretten van deelnemers van het leernetwerk over hun belangrijkste ervaring, inzicht of tip over het samenspel met burgerinitiatieven (oktober)
- Derde bijeenkomst van het kleinschalige persoonlijke intervisietraject op 17 november in Utrecht
- Online magazine met lessen voor het nieuwe samenspel tussen burgerinitiatieven en instituties (december)

Meer informatie over deze activiteiten volgt binnenkort. En zoals aangegeven krijgt het leernetwerk een vervolg in 2016. Voor de invulling van de activiteiten voor volgend jaar sluiten we weer graag aan bij actuele vragen, opgaven en trajecten van overheden die meer samenspel willen met burgerinitiatieven in het groene domein. We horen daarom graag jullie ideeën voor interessante activiteiten voor het leernetwerk!

OPROEP

Wat we volgend jaar gaan doen, hangt ook af van ideeën en activiteiten van deelnemers zelf. Iedereen die een goed idee heeft, kan contact opnemen met irini.salverda@wur.nl om te bespreken of we dat voor het leernetwerk samen kunnen gaan organiseren. We horen het graag!

Elisabeth Groen in Amersfoort: een stadspark voor en door bewoners

Elisabeth Groen heeft naar eigen zeggen veel te danken aan de inzet van burgerinitiatief "Het Nieuwe Samenwerken".

Sinds november 2011 heeft [Het Nieuwe Samenwerken](#) zich ingezet om tot nauwere vormen van samenwerking te komen tussen de stad Amersfoort en het stadsbestuur. Met als doel dat de Amersfoorter meer bij het besturen van de stad betrokken wordt. De samenwerking met Elisabeth Groen is een goed voorbeeld van zo'n nieuwe samenwerking.

www.elisabethgroen.nl

Interessante links en ontwikkelingen

De [Democratic challenge](#) van BZK gaat over vernieuwing van de lokale democratie en is bedoeld om samen het noodzakelijke onderhoud aan de lokale democratie een flinke impuls te geven. Op 5 oktober is het festival Democratic Challenge in Amersfoort.

[Democratisch zuivere koffie](#): Hoe democratisch zijn maatschappelijke initiatieven eigenlijk? Welke democratische dilemma's kom je tegen als je een maatschappelijk initiatief wilt ondersteunen?

Op de website [Sociale vraagstukken](#) staan in verschillende dossiers interessante visies op en discussies over de veranderende relatie tussen overheid en burgers.

In de publicatie [Sedimentatie in overheidssturing](#) gaat de NSOB in op overheidssturing in de netwerksamenleving. Het is een pleidooi voor het schakelen tussen meervoudige sturingsstijlen, hetgeen leidt tot de noodzaak voor overheden om zich intern meervoudig te organiseren.

De [Werkplaats](#) is het magazine van de KNHM dat een interessante inkijk geeft in de praktijk van burgerinitiatieven. Bijvoorbeeld Werkplaats nr.16 gaat over veranderende rollen van burgers, overheid en bedrijfsleven en nr.18 over burgers die (mede)eigenaar worden van parken.

[De ondernemende burger](#) is een boek van Marcel Ham en Jelle van der Meer over de woelige wereld van lokale initiatieven.

Als jullie nog andere interessante links of ontwikkelingen weten, kunnen jullie dat mailen naar irini.salverda@wur.nl of delen op de [LinkedIn discussiegroep](#)